

Beslutningsgrunnlag for grønlandssvingel *Festuca frederikseniae* E.B.Alexeev

Bakgrunnsinformasjon

Grønlandssvingel er et flerårig gras som danner tette tuer. Arten hører hjemme i den såkalte *Festuca vivipara*-gruppa sammen med geitsvingel *F. vivipara* og polargeitsvingel *F. viviparoidea*. Alle artene er vivipare, som vil si at de formerer seg vegetativt med yngleknopper. Frødannelse hos grønlandssvingel er ikke observert på Svalbard, kun yngleknopper.

En vet lite om habitatkravene til arten, men området den er funnet i er ett av de tørreste på Svalbard, mineralrikt, og med svært åpen vegetasjon og mineralrikt. Grønlandssvingel er en potensiell beiteplante.

Status

Arten har status sterkt truet (EN) i Norsk rødliste for arter 2015 (2010: livskraftig (LC), endringen skyldes endret taksonomisk status).

Arten ble observert i Triungen (Dickson Land, Svalbard) i 1924. Vivipare svingelarter er godt belagt i norske herbarier både fra fastlandet og på Svalbard, derfor antas det at arten er svært sjelden. Allikevel er deler av Svalbard generelt dårlig kartlagt for karplanter, og nye bestander av grønlandssvingel kan forekomme. Antall individer er satt til >150 ved forrige rødlistevurdering, basert på en antakelse om at arten ikke har forsvunnet fra lokaliteten.

Påvirkningsfaktorer

Siden arten ikke er sett siden 1924 er det uvisst om og eventuelt hvilke påvirkningsfaktorer den har.

Mål og nullalternativ

Målet for arten er å forbedre rødlistekategorien på Norsk rødliste for arter fra dagens sterkt truet (EN) til sårbare (VU) innen 2035. Artens forekomst er ikke oppsøkt siden 1924, og det er høyst usikkert hvor mange individer som fortsatt vokser der i dag. For å nå målet må følgende delmål oppfylles:

Mål for arten	Populasjonsegenskap	Målsetting per 2035 (hva må til)	Nullalternativ per 2035
Delmål 1	Antall reproduserende individer	>250	Ingen eller <250

Kunnskapshull

Deler av Svalbard er generelt dårlig kartlagt for planter, og nye bestander av grønlandssvingel kan forekomme.

Typematerialet som ligger til grunn for navnet *F. frederikseniae* tilhører materiale innsamlet i Nord-Amerika, inkludert vestkysten av Grønland. Dette skiller seg fra de norske plantene, og det er derfor knyttet stor usikkerhet til om vår forekomst av grønlandssvingel er den samme som den nordamerikanske arten. Alternativt kan vår forekomst være en hittil ubeskrevet art. Dette bør undersøkes med molekylære metoder dersom arten fortsatt forekommer på Svalbard.

Prosjekter som vil dekke kunnskapshull hos arten:

Antall individer	>150
Antall lokaliteter	1
% europeisk bestand	>50%
% verdens bestand	<1%

Prosjekt	Navn	Kategori	Beskrivelse	Innhold
Prosjekt 1	Gjenfinne arten	Artens utbredelse	Forekomsten har ikke blitt ettersøkt/funnet etter at arten ble oppdaget i 1924.	Den kjente forekomsten må oppsøkes for å finne ut om arten fortsatt vokser der. Dette krever feltarbeid. Dersom arten fortsatt vokser på lokaliteten, må påvirkningsfaktorene for forekomsten vurderes. I tillegg må antall reproduserende individer telles, og man bør etablere overvåking av bestandsutviklingen. Nærliggende områder med lignende naturtype bør kartlegges for eventuelt å finne nye lokaliteter.

Tiltak

Det er ikke foreslått noen tiltak for arten.

Tiltaksanalyse – tiltakspakker

Det er ikke mulig å foreslå tiltakspakker med mer enn 50% sannsynlighet for måloppnåelse.

Samlet vurdering og anbefalte tiltak

Ingen tiltakspakker er foreslått. Grønlandssvingel har ikke blitt observert siden 1924. Den kjente forekomsten må oppsøkes for å finne ut om arten fortsatt vokser på Svalbard. Dersom dette er tilfelle, må man identifisere aktuelle påvirkningsfaktorer og ut fra dette vurdere aktuelle tiltak for å sikre arten. Kartlegging av nye lokaliteter med lignende habitater på Svalbard kan gi nye forekomster for arten. I tillegg bør arten studeres molekylært for å undersøke dens tilhørighet til nordamerikanske populasjoner av grønlandssvingel.

Aktuelle virkemidler

Det er ikke foreslått tiltakspakke eller spesifikke tiltak. Ingen anbefalte virkemidler.

Samlet vurdering og beskrivelse av virkemiddelpakke

Det er ikke foreslått tiltaks og tiltakspakke med mer enn 50% måloppnåelse (fra dagens EN til VU innen 2035).

Usikkerheten vedrørende artens bestandsstatus gjør at virkemiddelet prioritert art (Nml §§23 og 24) ikke er vurdert som hensiktsmessig. Svalbardmiljøloven gir muligheter for å foreta relevante tiltak etter innhenting av relevant kunnskap er foretatt. Etablering av ytterligere verneområder vurderes ikke som relevant av samme årsak.

Virkemiddelet ny budsjettpost - Tiltak til bevaring av trua natur vil kunne dekke inn kostnader i forbindelse med nødvendig kunnskapsinnhenting, slik at eventuelle tiltak kan vurderes.

Anbefalt virkemiddelpakke

Ingen anbefalt virkemiddelpakke.

Anbefalte prosjekter

Prosjekter som vil dekke identifiserte kunnskapshull hos arten/naturtypen

Prosjekt	Virkemiddel nr.	Virkemiddel
1	12.2.2	Ny budsjettpost - Tiltak til bevaring av trua natur (Kartlegging av utbredelse)